

Derneğe bağlı ğrenci yurdu işletmesinin katma değer vergisi ve kurumlar vergisinden muaf olup olmadığı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.35.16.01-176300-266
Tarih	30.06.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İZMİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : .4.35.16.01-176300-266

30/06/2011

Konu : Derneğe bağlı ğrenci yurdu işletmesinin katma değer vergisi ve kurumlar vergisinden muaf olup olmadığı

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, ... Vergi Dairesi Müdürlüğü'nün vergi kimlik numaralı mükellefi olduğunuzu belirterek, Derneęi T.C. M.E.B. Özel Yükseköğrenim Kız Öğrenci Yurdu İktisadi İşletmesi unvanı ile Cad. No:... Konak / İZMİR adresinde kurulan ... öğrenci yurdu iktisadi işletmenizin KDV ve kurumlar vergisi yönünden muaf olup olmadığı hususunda Başkanlığımız görüşünün sorulduğu anlaşılmıştır.

Konu ile ilgili olarak Vergi Dairesi Müdürlüğü ile yapılan yazışma sonucu cevaben alınan2010 tarih ve sayılı yazı ile eklerinden, Derneğinizin ...03.2010 tarihi itibarıyla Derneęi T.C. MEB Özel Yükseköğretim Kız Öğrenci Yurdu İktisadi İşletmesi olarak kaydının açılmasını talep ettiğiniz ve bununla ilgili olarak düzenlenen yoklama fişi ile ...Cad.No:... Konak / İZMİR adresinde, anılan yurtda barınma

karşılığında oda tipine göre aylık ücret alınması suretiyle hizmet vermeye başladığınızın tespit edildiği anlaşılmıştır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesine göre dernek ve vakıflar kurumlar vergisi mükellefleri arasında sayılmazken, aynı maddenin (ç) bendi ile dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler kurumlar vergisi mükellefiyeti kapsamına alınmışlardır. Aynı Kanunun 2 nci maddesinin beşinci fıkrasında, dernek ve vakıflara ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan ve sermaye şirketleri ile kooperatifler dışında kalan ticari, sınai ve zirai işletmelerin dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri olduğu, aynı maddenin altıncı bendinde de dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmelerin kazanç amacı gütmemelerinin, faaliyetlerinin kanunla verilmiş görevler arasında bulunmasının, tüzel kişiliklerinin olmamasının, bağımsız muhasebelerinin ve kendilerine ayrılmış sermayelerinin veya işyerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerini etkilemeyeceği, mal ve hizmet bedelinin sadece maliyeti karşılayacak kadar olmasının, kar edilmemesi veya kârın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi işletme niteliğini değiştirmeyeceği hükme bağlanmıştır.

1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmelerle ilgili (2.4.) bölümünde; iktisadi işletmenin belirlenmesinde iktisadi işletmenin en belirgin özelliğinin bağlılık, devamlılık ve faaliyetin ticari, sınai veya zirai bir mahiyet arz etmesi olduğu diğer bir anlatımla iktisadi işletmenin unsurlarının ticari faaliyetin de temel özelliklerinden olan, bir organizasyona bağlı olarak piyasa ekonomisi içerisinde bedel karşılığı mal alım-satımı, imalatı veya hizmet ifaları gibi faaliyetler olduğu, Kanunun bu gibi halleri tek tek saymak yerine, dernek veya vakıf tarafından piyasa ekonomisi içerisinde icra edilen tüm iktisadi faaliyetleri kapsamına aldığı, satılan mal veya hizmete ait bedelin sadece maliyeti karşılayacak kadar olmasının, kâr edilmemesinin, kârın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin iktisadi işletme olma vasfını değiştirmeyeceği açıklanmıştır.

Anılan Genel Tebliğde açıkladığı üzere, iktisadi işletmenin belirlenmesinde Kurumlar Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin beşinci fıkrasında belirlenen koşullar dikkate alınacak olup işletmenin belirgin özelliği bağlılık, devamlılık ve faaliyetin ticari, sınai veya zirai bir mahiyet arz etmesi ve iktisadi işletmenin unsurlarının ticari faaliyetin de temel özelliklerinden olan, bir organizasyona bağlı olarak piyasa ekonomisi içerisinde bedel karşılığı mal alım-satımı, imalatı veya hizmet ifaları gibi faaliyetlerdir. Ticari organizasyon, sermaye tahsis, işyeri açılması, organizasyonun mahiyetine uygun personel istihdamı, ticaret siciline kaydolmak gibi unsur ve şartlardan tümü veya bir kısmı yerine getirilmek suretiyle belirli şekilde kurulmuş olacaktır.

İktisadi işletmenin tanımı içinde yer alan ve devamlı olarak yapılan ticari, sınai veya zirai faaliyetten söz edilebilmesi için bu işletmenin tedavül ekonomisine katılması, başka bir ifadeyle işletmede üretilen malların veya verilen hizmetin bir bedel karşılığı satılmış olması gerektiği, aksi halde diğer unsurlar var olsa dahi bir iktisadi işletmenin varlığından söz edilemeyeceği açıktır.

Öte yandan, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun;

- 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (g) bendinde, genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetlerinin KDV ye tabi olduğu,

- 17 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde ise, Kanunun 17 nci maddesinin 1 inci fıkrası kamu menfaatine yararlı derneklerin "... öğrenci ... yurtları, ... işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetlerinin" KDV den istisna olduğu,

hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalara göre, 16/4/199. tarihli ve 215.. sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 93/42.. sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kamu menfaatine yararlı dernek olduğu kabul edilen Derneğin bedel karşılığı gerçekleştirmekte olduğu kız öğrenci yurdu işletme faaliyeti nedeniyle anılan Derneğe bağlı olarak oluşan iktisadi işletme nezdinde bu iktisadi işletmenin faaliyete başladığı03.2010 tarihinden itibaren kurumlar vergisi mükellefiyetinin tesis edilmesi gerekmektedir. Ancak, öğrenci yurdu işletmek ve yönetmek suretiyle ifa edeceği teslim ve hizmetler Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendine göre KDV den istisna olacaktır.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026